

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quid mentiri. Quod omne mendacium peccatum sit siue prosit, siue non, &
quare. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

quod & nulli obest, & prodest alicui: vt si quis pecuniam alicuius iniuste esse tollendam sciens, vbi sit nescire se mentiatur. Septimum, quod & nulli obest, & prodest alicui: vt si quis nolens hominem ad mortem qualicumque prodere, mentiatur. Octauum, quod nulli obest, & ad hoc prodest, vt ab immunditia corporis aliquem tueatur. In his autem tanto minus peccat quisque dum mentitur, quanto magis à primo recedit. Quisquis vero aliquod genus esse mendacii, quod peccatum non sit putauerit, de seipsum turpiter: cum honestum esse deceptorem aliorum arbitretur. Omne ergo genus mendacii summopere fuge: quia omne mendacium non est à Deo.

Quid sit mendacium.

B

Hic videndum est, quid sit Mendacium, & quid sit Mentiri. Deinde vtrum omne mendacium sit peccatum, & quare? Mendacium est (vt ait Aug.) falsa significatio vocis cum intentione fallendi: vt ergo mendacium sit necesse est vt falsum proferatur & cum intentione fallendi. Hoc enim malum est proprium mentientis, aliud habere clausum in corde, aliud promptum in lingua.

*Lib. contra
mendacis ad
Consentiū,
c. 13. in fi. t. 4*

Quid sit mentiri.

C

Mentiri vero est loqui contra hoc quod animo sentit quis, siue illud verum sit, siue nō. Omnis ergo qui loquitur mendaciū, mētitur, quia loquitur cōtra quod animo sentit, i. voluntate fallēdi: sed nō omnis, qui mētitur mendaciū dicit: quia quod verum est, loquitur aliquando meniendo, sicut è cōuerso falsum dicēdo aliquando verax est. Vnde ait Aug. Nemo sanè mentiēns iudicandus est, qui dicit falsum, quod putat verum: quia quancum in ipso est, nō fallit ipse, sed fallitur. Non ergo mēdacii arguendus est, qui falsa incautus credit, ac pro veris habet. Potiusq; è contrario ille mentitur qui dicit verum, quod putat falsum. Quātum enim ad

animum eius attinet, non verū dicit: quia nō quod sentit dicit: quamuis verum inueniatur esse quod dicit. Nec ille liber est à mēdacio, qui ore nesciens loquitur verum, sciens a. voluntate mentitur. Hic quēri solet, si Iudæus dicat Christum esse Deū, cum nō ita sentiat animo, vtrum loquatur mēdacium. Non est mēdacium, quod dicit: quia licet alter teneat animo, verū tamē est, quod dicit, & ideo non est mēdacium: mētitur tamen, illud quod verum est dicens. Quod vero omne mēdacium sit peccatū, Aug. insinuat. Mihi, inquit, videtur omne mendacium esse peccatum: sed multum interest quo animo & de quibus reb. quisq; mentiatur. Non n. sic peccat, qui consulendi, vt qui nocendi voluntate mētitur: nec tantum nocet, qui viatorē mentiēdo in diuerso itinere mittit, quantum qui viam vitæ mētiendo deprauat. Porro omne mēdacium ideo dicendum est esse peccatum, quia hoc debet loqui homo quod animo gerit, siue illud verum sit, siue putetur & nō sit. Verba n. ideo sunt instituta, nō vt per ea homines inuicē fallant, sed per ea in alteri⁹ notitiam suas cogitationes ferant. Verbis ergo vt ad fallaciam, nō ad quod sunt instituta, peccatum est. Nec ideo etiā vllum mēdacium putandum est nō esse peccatum, quia possumus alicui aliquando prodesse mētiendo: possumus n. vt prædictum est, & furando & adulterando prodesse. Mendacium quoq; nō tunc tantum esse possumus dicere, quando aliquis læditur. Cum n. à sciēte dicitur fallum, mendacium est: siue quis, siue nemo lædatur. Ecce ex his cōstat omne mēdacium esse peccatum: non tamē de omni mēdacio accipiendum est illud Psal. Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Nec illud, Os quod mētitur occidit animam. Nec omne mendacium isto præcepto prohiberi videtur, nec præmissa descriptione mendacium ioci includi.

Vbi cum periculo erratur vel non.

*Aug. in En.
c. 18. paulo
superius in
initio.*

*Ibid. c. 22. e-
iusdem libr.
in initio cap.*

*Aug. in En.
c. eod. Gra-
tianus c. 22.
q. 2. in ipsa-
rum Psal. 5.
Sap. 1. c.*

Illud